

Informatieblad: beneficiaire aanvaarding

Wat te doen?

Wat is beneficiaire aanvaarding?

U bent erfgenaam en hebt ervoor gekozen om een nalatenschap beneficiair te aanvaarden. Bij beneficiaire aanvaarding is de erfgenaam in beginsel niet voor schulden van de overledene aansprakelijk met zijn privévermogen. Als u beneficiair aanvaardt, betekent dit dat u verplicht bent om de nalatenschap volgens bepaalde wettelijke regels af te wikkelen. Indien u deze regels niet volgt dan kan het zijn dat u toch aansprakelijk bent voor schulden van de overledene wanneer door uw handelen schuldeisers zijn benadeeld.

Beneficiaire aanvaarding heet ook wel 'aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving'. Kort samengevat worden de vorderingen van schuldeisers eerst voldaan en wat er overblijft (als er iets overblijft) wordt verdeeld onder de erfgenamen. Hieronder kort de belangrijkste stappen.

Stap 1: akte beneficiaire aanvaarding

Als u de nalatenschap beneficiair wenst te aanvaarden, moet u een verklaring afleggen (eventueel via de notaris) bij de rechtbank van de laatste woonplaats van de overledene. Dat laatste kan schriftelijk of bij een aantal gerechten in persoon bij de centrale balie van de rechtbank. Informeert u daarom bij het lokale gerecht. Van uw verklaring wordt een akte opgemaakt. Meer informatie over deze procedure vindt u op www.rechtspraak.nl. Als er meerdere erfgenamen zijn die beneficiair willen aanvaarden, moeten zij allemaal deze verklaring afleggen.

Na de akte van beneficiaire aanvaarding bent u (samen met de andere erfgenamen) bevoegd om de erfenis af te wikkelen. U bent vereffenaar(s). De afwikkeling lijkt op een faillissementsprocedure. De kantonrechter houdt toezicht op de stappen die u moet doorlopen.

NB! Als de rechtbank een vereffenaar heeft benoemd, is deze persoon verantwoordelijk voor de vereffening.

Stap 2: beheer nalatenschap

Als vereffenaar(s) dient u de nalatenschap te beheren. U dient de administratie te verzorgen en de schuldeisers en schuldenaren te informeren. Ook moet u voorkomen dat schulden en kosten van de nalatenschap verder oplopen. Zo dient u alle lopende verplichtingen van de overledene op te zeggen, zoals de huurovereenkomst, telefoon, internetabonnement, etc. Verder dient u de inboedel en andere goederen, bijvoorbeeld de auto, voor zover mogelijk te verkopen in het geval de opbrengst moet worden gebruikt voor het betalen van de schuldeisers van de nalatenschap. Bepaalde

noodzakelijke kosten, zoals opslagkosten, zijn toegestaan. U dient overleg te plegen met de overige erfgenamen voordat u tot actie overgaat.

Stap 3: (voorlopige) boedelbeschrijving

U dient zo snel mogelijk een overzicht te maken van alle bezittingen (activa) én schulden (passiva) van de overledene. Dat heet een boedelbeschrijving. Als de hoogte van bepaalde schulden of de opbrengst van bepaalde goederen nog niet bekend is, kunt u deze pro memorie (p.m.) opnemen. U maakt dan een voorlopige boedelbeschrijving en vult de gegevens in zodra deze bekend zijn. Als peildatum geldt de overlijdensdatum. Een model van een boedelbeschrijving treft u [hier](#) aan.

Stap 4: ter inzage leggen (voorlopige) boedelbeschrijving en melden negatieve nalatenschap

De (voorlopige) boedelbeschrijving moet ter inzage worden gelegd bij de kantonrechter of (als die er is) bij de boedelnotaris. Als bij het opmaken van de boedelbeschrijving blijkt dat er meer schulden zijn dan bezittingen, moet u dat zo snel mogelijk schriftelijk melden aan de kantonrechter. De (voorlopige) boedelbeschrijving moet worden meegestuurd. De kantonrechter kan dan nadere instructies geven en besluiten dat u aan bepaalde (meer)verplichtingen moet voldoen.

NB! van de verplichting om de boedelbeschrijving ter inzage te leggen, kunt u ontheffing vragen. In de Richtlijnen vindt u daarover meer informatie.

Stap 5: oproeping schuldeisers

U moet de bekende schuldeisers aanschrijven om voor een bepaalde termijn, meestal 6 weken, hun vordering in te dienen voor zover zij dat niet al hebben gedaan. De kantonrechter kan bepalen dat u ook een advertentie moet plaatsen, zodat onbekende schuldeisers zich kunnen melden.

NB! Is het adres van een op te roepen schuldeiser onbekend, dan dient u dit te melden aan de kantonrechter die u verdere instructies zal geven.

Stap 6: voldoen schulden

Bij voldoende activa kunnen alle schulden worden betaald. Daarna is de vereffening klaar en kunnen de resterende activa naar de erfgenamen, zodat zij tot verdeling over kunnen gaan.

Als er niet voldoende activa zijn om alle schuldeisers te betalen, dient er een uitdelingslijst te worden gemaakt waarin staat welke schuldeiser wat krijgt. Net als bij faillissement heeft niet elke schuldeiser evenveel recht op de (opbrengst van de) baten van de nalatenschap. De kosten van de vereffening en de uitvaartkosten gaan voor op de andere schulden. Ook andere schulden kunnen voorrang hebben, zoals bijvoorbeeld belastingschulden (preferente schulden). De kantonrechter kan in bepaalde gevallen ter bescherming van de schuldeisers een zware vereffeningprocedure opleggen. Dat betekent dat er door de kantonrechter aanvullende verplichtingen aan u worden opgelegd, [zie Richtlijnen vereffening nalatenschappen](#). De vereffening eindigt met het verbindend worden van de uitdelingslijst, waarna de vereffenaar iedere schuldeiser zijn deel (naar rato) uitkeert.

In het geval er geen activa zijn of zo weinig activa dat deze opgaan aan de kosten van de vereffening of de uitvaart, valt er niets uit keren aan de schuldeisers. Ook kan het zijn dat het bedrag van de preferente schulden zoals bijvoorbeeld de Belastingdienst, hoger is dan de (resterende) activa en geen regeling met de schuldeisers kan worden getroffen. Dan kan aan de kantonrechter het verzoek worden gedaan om de opheffing van de vereffening wegens gebrek aan baten, zie [Handleiding erfrechtprocedures kantonrechter, toelichting bij artikel 4:209 BW](#). Met de beslissing tot opheffing is de vereffening geëindigd.

Nadere informatie of advies

Een uitgebreide beschrijving van de procedure bij de kantonrechter kunt u vinden op www.rechtspraak.nl onder [Richtlijnen vereffening nalatenschappen](#) en [Handleiding erfrechtprocedures kantonrechter](#).

Voor gratis* juridisch advies:

Juridisch Loket Tel. 0900-8020 (www.juridischloket.nl)

De notaristelefoon 0900-3469393 (9:00-14:00 uur).

* hiervoor worden wel telefoonkosten in rekening gebracht